

TẬP ĐỌC

NHỮNG CÁNH BUỒM

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát, diễn cảm toàn bài ; giọng chậm rãi, dịu dàng, trầm lắng, diễn tả được tình cảm của người cha với con ; ngắt giọng đúng nhịp thơ.

2. Hiểu ý nghĩa bài thơ : Cảm xúc tự hào của người cha khi thấy con mình cũng ấp ủ những ước mơ đẹp như ước mơ của mình thời thơ ấu. Ca ngợi ước mơ khám phá cuộc sống của trẻ thơ, những ước mơ làm cho cuộc sống không ngừng tốt đẹp hơn.

3. Học thuộc lòng bài thơ.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.
- Một tờ phiếu khổ to ghi lại những câu thơ dẫn lời nói trực tiếp của người con và người cha trong bài.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

Hai HS tiếp nối nhau đọc bài *Út Vịnh*, trả lời các câu hỏi về bài đọc.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Trẻ em rất hay hỏi. Những câu hỏi của trẻ em nói lên đặc điểm gì tốt đẹp của tâm hồn trẻ thơ ? (HS phát biểu, GV : Trẻ thơ rất tò mò, háo hức muốn hiểu biết, khám phá thế giới. Trẻ thơ rất giàu trí tưởng tượng, giàu ước mơ.) Bài thơ *Những cánh buồm* thể hiện cảm xúc của một người cha trước những câu hỏi, những lời nói ngây thơ của con khi cùng mình đi ra biển.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

- Một hoặc hai HS khá, giỏi (tiếp nối nhau) đọc toàn bài thơ.
- HS quan sát tranh minh hoạ bài trong SGK.
- Nhiều HS tiếp nối nhau đọc 5 khổ thơ (2 – 3 lượt). GV kết hợp sửa lỗi phát âm cho HS, hướng dẫn các em đọc đúng những câu hỏi, nghỉ hơi dài sau các khổ thơ, sau dấu ba chấm.
- HS luyện đọc theo cặp.
- Một, hai HS đọc cả bài.
- GV đọc diễn cảm bài thơ – giọng chậm rãi, dịu dàng, trầm lắng phù hợp với việc diễn tả tình cảm của người cha với con ; chú ý nhấn giọng những từ ngữ gợi tả, gợi cảm (*rực rỡ, lênh khênh, chắc nịch, chầy đây vai, trầm ngâm,...*) ; lời của con : ngây thơ, hồn nhiên ; lời cha : ấm áp, dịu dàng.

b) Tìm hiểu bài

* Gợi ý trả lời các câu hỏi :

– Dựa vào những hình ảnh đã được gợi ra trong bài thơ, hãy tưởng tượng và miêu tả cảnh hai cha con dạo trên bãi biển. (HS phát biểu ý kiến. Sau đây là một ví dụ : Sau trận mưa đêm, bầu trời và bãi biển như được gột rửa sạch bong. Mặt trời nhuộm hồng cả không gian bằng những tia nắng rực rỡ, cát như càng mịn, biển như càng trong hơn. Có hai cha con dạo chơi trên bãi biển. Bóng họ trải trên cát. Người cha cao, gầy, bóng dài lênh khênh. Cậu con trai bụ bẫm, lon ton bước bên cha làm nên một cái bóng tròn chắc nịch.)

–*Thuật lại cuộc trò chuyện giữa hai cha con.*

+ HS đọc khổ thơ 2, 3, 4, 5. GV dán lên bảng tờ giấy ghi những câu thơ dẫn lời nói trực tiếp của cha và của con trong bài :

Con : – Cha ơi !

Sao xa kia chỉ thấy nước thấy trời

Không thấy nhà, không thấy cây, không thấy người ở đó ?

Cha : – Theo cánh bướm đi mãi đến nơi xa

Sẽ có cây, có cửa có nhà,

Nhưng nơi đó cha chưa hề đi đến.

Con : – Cha mượn cho con cánh bướm trắng nhé,

Để con đi...

+ HS tiếp nối nhau thuật lại cuộc trò chuyện (bằng lời thơ) giữa hai cha con.

(VD : Hai cha con bước đi trong ánh nắng hồng. Bỗng cậu bé lắc tay cha khẽ hỏi : “Sao ở xa kia chỉ thấy nước, thấy trời, không thấy nhà, không thấy cây, không thấy người ?” Người cha mỉm cười bảo : “Cứ theo cánh bướm kia đi mãi sẽ thấy cây, thấy nhà cửa. Nhưng nơi đó cha cũng chưa hề đi đến”. Người cha trầm ngâm nhìn mãi cuối chân trời, cậu bé lại trở cánh bướm bảo : “Cha hãy mượn cho con những cánh bướm trắng kia nhé, để con đi...”. Lời hứa con làm người cha bồi hồi, cảm động – đó là lời của người cha, là mơ ước của ông thời còn là một cậu bé như con trai ông bây giờ, lần đầu được đứng trước biển khơi vô tận. Người cha đã gặp lại chính mình trong ước mơ của con trai.)

– *Những câu hỏi ngây thơ cho thấy con có ước mơ gì ?* (HS phát biểu, VD : Con ước mơ được nhìn thấy nhà cửa, cây cối, con người ở phía chân trời xa. / Con khao khát hiểu biết mọi thứ trên đời. / Con ước mơ được khám phá những điều chưa biết về biển, những điều chưa biết trong cuộc sống.)

– *Ước mơ của con gợi cho cha nhớ đến điều gì ?* (HS đọc lại khổ thơ cuối, trả lời : Ước mơ của con gợi cho cha nhớ đến ước mơ thuở nhỏ của mình.)

c) *Đọc diễn cảm và HTL bài thơ*

– Năm HS tiếp nối nhau luyện đọc diễn cảm 5 khổ thơ. GV hướng dẫn HS thể hiện đúng nội dung từng khổ thơ theo gợi ý ở mục 2a.

– Cả lớp luyện đọc diễn cảm khổ thơ 2, 3 (GV giúp HS đọc thể hiện đúng lời các nhân vật : lời của con – ngây thơ, háo hức, khao khát hiểu biết ; lời cha : ấm áp, dịu dàng) :

Sau trận mưa đêm rả rích

Cát càng mịn, biển càng trong

Cha dắt con đi dưới ánh mai hồng

Con bỗng lắc tay cha / khẽ hỏi :

“Cha ơi !

Sao xa kia chỉ thấy nước / thấy trời

Không thấy nhà, không thấy cây, không thấy người ở đó ?”

*Cha mỉm cười / xoa đầu con nhỏ :
"Theo cánh bướm / đi mãi đến nơi xa
Sẽ có cây, có cửa / có nhà
Nhưng nơi đó / cha chưa hề đi đến."*

- HS nhắm HTL từng khổ, cả bài thơ.
- HS thi đọc thuộc lòng từng khổ, cả bài thơ.

3. Củng cố, dặn dò

- HS nhắc lại ý nghĩa của bài thơ.
- GV nhận xét tiết học. Dặn HS về nhà tiếp tục HTL bài thơ.